

volksgezondheid leidt en tegelijk op de gezondheid van de portemonnaie van zijn volk let, zou zich anders gesteld hebben tegen de dokters. Die laboreeren op het oogenblik aan den materielen roes. Die treden op het oogenblik meer op als *roovers en vilders* dan als de helpers en wegbereiders der aangetaste volksgezondheid. Speciaal de fondsdoktoren en de specialisten hebben daar een handje van. Deze minister loopt de heeren na, tot in de vergadering hunner Maatschappij te Groningen en wil ze ten koste van den belastingbetalenden burger hun door de bank te weinig conscientieus ziekenfondswerk nóg hóóger honoreeren. Een staatsman zou distanceeren op het oogenblik: hij zou den Nederlandschen arts, *tegen* zijn wil, maar tot baat der maatschappij, brengen op de plaats, waar hij *hoort*; en waar hij alleen op den duur kan bestaan, in het hooge licht van zijn ethisch mooie dienende beroep, en hij zou daarom beginnen den gesyndiqueerden vilder in hem te ondermijnen, en hem niet nog losgeld betalen. Een staatsman zou klinische en poliklinische hulp van staatswege onder hem op laten komen. Een staatsman zou met heel wat minder dan deze 40 millioen op een jong, idealen dragend geslacht beslag leggen, en een correctief scheppen tegen de materialistische ontsparing der ouderen, die een omvang en een vorm heeft aangenomen, die slechts nog tot ondergang kan voeren".

Men ziet, dat de heer FEENSTRA hier een fellen aanval op de geneeskundigen doet in niet malsche bewoordingen. Toch geloof ik, dat hij niet rechtvaardig oordeelt. Wat hij noemt een „materielen roes”, is in alle beroepen en alle standen der maatschappij waar te nemen, volstrekt niet uitsluitend bij de dokters. En of die materialistische ontsparing nu juist meer bij de ouderen dan bij de jongeren voorkomt, meen ik te moeten betwijfelen. Maar toch kan deze aanval van den heer FEENSTRA voor ons een waarschuwing zijn, die wel ter harte kan worden genomen.

MUNIENDAM.

EEN DOKTERSKWESTIE. — De afdeling Zeeuwsch-Vlaanderen van de Ned. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, heeft aan een drietal specialisten, die gewoonlijk ééns per week spreekuur te Oostburg houden, verzocht, voortaan dit spreekuur niet meer te houden. Het zou n.l. tegenover de te Oostburg en omliggende plaatsen wonende geneesheeren niet collegiaal zijn door het vertrouwen aan hen te ontnemen. Het moet aan de dokters ter plaatse toevertrouwd blijven, of de patiënt al dan niet specialistische hulp wil hebben. De specialisten zijn echter een andere meening toegedaan, waarom zij dan ook geweigerd hebben aan het verzoek te voldoen (*Maasbode*).

E. SLUITER.

INGEZONDEN.

ARTSEN, APOTHEKERS EN HET PUBLIEK.

Met verontwaardiging las ik het onder dit opschrift in de *Nieuwe Rott. Courant* van 9 November 1921, Ochtendblad A (rubriek „Wetenschappelijke berichten”) verschenen artikel. Het is geschreven naar aanleiding van een opstel van de hand van prof. VAN DER WIELEN in het *Pharmaceutisch Weekblad* van 22 October, getiteld „Moeilijke tijden”. In het dagbladartikel komen de cursief gedrukte woorden (ik weet niet, of in het oorspronkelijke stuk die woorden ook cursief gedrukt staan diefstal en oplichting in het volgende verband voor:

„Waar het om gaat is, dat nu de apothekers klagen, omdat zij de inkomsten voortvloeiende uit de R. V. B.-leveranties schijnbaar of in werkelijkheid missen. Schijnbaar, doordat zij nu niet aan de R. V. B.-(patiënten), maar aan de artsen leveren, in werkelijkheid, omdat vele artsen hun verbandstoffen niet bij den apotheker, maar bij den groothandel voor groothandelprijzen koopen. Deze eenvoudige aangelegenheid wordt vertroebeld door het feit, dat de apothekers de (enkele, vele) artsen van niets meer of minder dan *diefstal en oplichting* beschul-

digen, bewerende, dat de (enkele, vele) artsen de R. V. B.-patiënten met een ziekenfondsreceptje naar de apotheek sturen om verbandstoffen te halen. Weliswaar zijn de apothekers nog steeds in gebreke gebleven met de stukken te bewijzen, dat inderdaad de (enkele, vele) artsen zich aan het genoemde ernstige, hoogst laakbare en zelfs strafbare feit hebben schuldig gemaakt, maar zij handhaven hun in het publiek geuite en op schrift gestelde beschuldiging. Het doet hier ook weinig ter zake, of de beschuldiging waarheid bevat of niet. Het uiten van deze beschuldiging en het handhaven ervan is een typisch staaltje van de onwelwillende, wantrouwende verhouding tusschen artsen en apothekers. En wat doen de artsen zal men vragen: Zij zwijgen!"

Tot zoover het aangehaalde artikel. Nu vraag ik, of wij zullen blijven zwijgen, nu het tegenwoordig zóóver is gekomen, dat men onder een opschrift als bovengenoemd dergelijke uitdrukkingen kan vinden. Wordt het niet zachtjes aan tijd, ten minste deze beschuldiging eens bij den kop te pakken en met de stukken te gaan onderzoeken? Het kan, dunkt mij, trots onaangenaamheden, tot een zuiverder toestand leiden en er zouden, naar gelang van de resultaten van een dergelijk onderzoek, maatregelen genomen kunnen worden tegen beschuldigers of beschuldigten. Het zal misschien moeilijk zijn, want als beschuldigers treden blijkbaar op „de apothekers" (tusschen twee haakjes: neemt elke apotheker afzonderlijk een en ander voor zijn verantwoording?). Maar deze moeite mag m. i. wel genomen worden voor de artsen, die eerlijk zijn.

Rotterdam, 9 November 1921.

H. E. MOLEMA.

DE EENHOORN IN DEN BIJBEL.

Op bldz 2305 deelt VAN ANDEL mede, dat het boek JOB van den eenhoorn spreekt. Dit is echter alleen het geval in sommige vertalingen. Welk dier dáár met *réjm*, elders met *reejm* of *reëm* wordt bedoeld, is niet bekend. Een machtig dier moet het wel zijn, maar het woord met eenhoorn, of zooals anderen met woudstier, buffel of steenbok te vertalen, heeft geen zin. Men zou kunnen denken aan een dier met één hoorn op grond van Ps. XCII, 11: „en Gij verheft mijn hoorn (d. i. verhoogt mijn kracht) als (dien van) een *reëjm*", als niet Deuter. XXXIII, 17 sprak van: „en horens van een *reëm* zijn zijn horens". Het is dus het veiligst, den eenhoorn maar in het midden te laten.

Amsterdam, November 1921.

H. PINKHOF.

CHININEVERSCHAFFING BIJ MALARIA.

De geneeskundige inspecteur van de volksgezondheid te Utrecht doet mededeeling van verlaagden prijs der chininetabletten. Is de malaria-bestrijding hiermede gebaat?

De verstrekte tabletten toch voldoen niet aan den hoofdeisch, dien men moet stellen. SCHOO zegt terecht in zijn bekende werk over malaria op bldz. 293: „Bij gebruik van de tabletten moet vooral gelet worden op spoedig uiteenvallen. Indien ze in water gelegd worden, moeten ze na één minuut totaal uiteengevallen zijn".

ALDERSHOFF probeere dat eens met de in Noord-Holland verstrekte tabletten. Een rustig uurtje is er wel voor noodig en dan is het doel nog niet bereikt. Malariabestrijding eischt chinine, doch dan ook werkzame chinine en geen tabletten of pillen, die geen uitwerking hebben. Het publiek verliest anders het vertrouwen in het middel, de patiënt geneest niet en blijft zoodoende een bron van besmetting voor zijn omgeving.

De malariabestrijding bepaalt zich hier tot het vangen van muskieten; het resultaat van deze bestrijding is meer dan treurig. Laat men dan niet daarnaast nog voor weinig geld geneesmiddelen geven, die niet aan de eischen voldoen. Want dan wordt het nog treuriger.

Purmerend, 8 November 1921.

TH. H. M. PLATTE,